

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.III.37.381/2019/6.

A tanács tagjai: . Kovács András a tanács elnöke
. Fekete Ildikó előadó bíró
. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró

A felperes: (...)

A felperes képviselője: . Szikszai Csaba ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: (...) kamarai jogtanácsos

A per tárgya: energiaügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

A fellebbezett elsőfokú határozat: Fővárosi Törvényszék 105.K.700.837/2018/10. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 105.K.700.837/2018/10. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 40.000 (negyvenezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A fellebbezés elbírálása alapjául szolgáló tényállás

- [1] A (...) szám alatti fogyasztási helyen 2012. április 15. napján leolvasás miatt megjelent a (...) Kft. (a továbbiakban: engedélyes) munkatársa, aki észlelte, hogy a 2006. június 22-én felszerelt fogyasztásmérő műanyag előlapja hiányzik. A felperes 2012. április 18. napján bejelentette az engedélyesnek, hogy a fogyasztásmérő

számláló szerkezetének plexi előlapját ellopták, majd másnap feljelentést tett a (...) Rendőrkapitányságon, az eljárást az elkövető kilétének megállapíthatatlansága miatt megszüntették. 2012. április 21. napján az engedélyes a felhasználási helyen történt rendszerellenőrzés során a fogyasztásmérő-rendellenességet tapasztalt, amelyet jegyzőkönyvben is rögzített, azt leszerelte, igazságügyi szakértői vizsgálatát kezdeményezte. Az igazságügyi szakértő a vizsgálat helyéről és időpontjáról a felperest értesítette, melyet a felperes 2012. június 14-én vett át, azonban az igazságügyi szakértői vizsgálatra 2012. június 13-án, egy nappal korábban már sor került, így azon a felperes részt venni nem tudott. A szakértő szakvéleményében rögzítette, hogy a fogyasztásmérőről a számláló fedele és az azt lezáró plomba hiányzott, működését befolyásolták, szabálytalan gázvételezés történt. Erre figyelemmel az engedélyes a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: Get.) 99. § (6) bekezdésére hivatkozva, utalva a Get. végrehajtásáról szóló 19/2009. (I.30.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 1. számú melléklete szerinti Földgázelosztási Szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) 18.4.b. alpontjára, a szabálytalan vételezés miatt 390.000 forintos kötbért, és 52.274. forint díjat számlázott ki a felperesnek. A felperes a szabálytalan gázvételezés jogcímén lefolytatott eljárás ellen panasszal fordult az alpereshez.

- [2] Az alperes a 2017. március 31-én kelt FVFO_2017/1364-1. számú határozatával a panaszt elutasította. Megállapította, hogy a fogyasztásmérő szakértői véleményben rögzített sérülései kimerítették a Szabályzat 18.4. pont b. alpontja szerinti szabálytalan vételezés törvényi tényállását.
- [3] A felperes keresettel támadta meg a határozatot, aminek elbírálása során a bíróság a 26.K.31.300/2017/11. számú ítéletében az alperes határozatát hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte. A megismételt eljárásra előírta, hogy az alperesnek meg kell vizsgálnia, hogy a felperes bejelentésére figyelemmel fennállnak-e a szabálytalan vételezés megállapításának feltételei, e körben vizsgálnia kell, hogy a bejelentést a szabályzat 18.4. pont a. alpontja szerinti határidőben megtette-e. Ehhez annak tisztázása is szükséges, hogy a felperes tudomásszerzése mikor következett be. Amennyiben az új eljárásban az alperes úgy értékeli, hogy az objektív tények és körülmények a szabályzat 18.4. pont b. alpontja szerinti megvalósulását támasztják alá, akkor értékelés körébe kell vonni, hogy a felperes az előzetes értesítés késedelmes, ezáltal utólagos volta miatt nem vehetett részt a szakértői vizsgálaton, így azzal összefüggésben jogai gyakorlásában korlátozva volt. Erre figyelemmel vizsgálni kell, hogy az így beszerzett szakértői vélemény bizonyítékok köréből történő kizárása esetén az engedélyes megalapozottan állapította-e meg a szabálytalan vételezést és számlázott ki kötbért a felperes terhére.
- [4] A másodfokú bíróság a 9.Kf.650.060/2018/4. számú ítéletével az

elsőfokú bíróság ítéletét az indokolás kiegészítésével helybenhagyta. Rögzítette a másodfokú bíróság, hogy helyesen értékelte az elsőfokú bíróság a szakértői vizsgálaton való felperesi részvétel lehetőségének hiányát garanciális jogokat sértő, ezáltal az ügy érdemére kiható jogszabálysértésként. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéleti álláspontja azt jelenti, hogy más, a Szabályzat 18.4. pont a. alpontja jogalapon álló határozathozatalt várt volna el az alperestől, amely túlterjeszkedett a kereseti kérelmen és ellenkérelmen, ezért a másodfokú bíróság az ítéleti indokolás új eljárásra adott szempontjai közül a Szabályzat 18.4. pont a. alpontjára nézve előírt utasításokat mellőzte.

- [5] A megismételt eljárás során az alperes a 2018. augusztus 14. napján kelt FVFO_2018/1339-4. számú határozatával a felperes panaszát ismételten elutasította. A határozat indokolásában hivatkozott arra, hogy a hitelesített gázmérőt úgy adta át a felhasználónak, hogy eleget tett dokumentálási kötelezettségének. A 2012. április 21-én kiállított jegyzőkönyv rögzítette, hogy a számlálószerkezet burkolat fedője hiányzott, ezt pedig fényképpel alátámasztotta. A fedlap hiányának ténye miatt a hitelesítési plomba hiánya, de legalábbis sérülésének ténye megállapítható volt, mivel az tartja össze a gázmérőt és fedelét. A hitelesítési plomba és fedlap hiányában a helyszíni fotó alapján is jól láthatóan a gázmérő belső szerkezete védtelenné vált, így illetéktelen, a mérést befolyásoló beavatkozásra alkalmas állapotba került. Megállapította az alperes, hogy a rendelkezésre álló dokumentumok (jegyzőkönyv, fénykép, munkautalvány és hitelesítési bizonyítvány) alapján, szakértői vélemény hiányában is igazolt a Szabályzat 18.4. pont b. alpontja szerinti szabálytalan vételezés tényállásának megvalósulása. Hangsúlyozta az alperes, hogy a felperes felelőssége a Get. 99. § (6) bekezdésében foglalt állagmegóvási kötelezettségből eredeztethető, a tényleges elkövető személyétől függetlenül az engedélyes a vele szerződéses jogviszonyban álló féllel, azaz jelen esetben a felperessel szemben érvényesítheti követelését.

A kereseti kérelem és védirat

- [6] A felperes keresetében elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatását, másodlagosan hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint a határozat sérti az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 6. §-át. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság rámutatott a vétlenségére, amelyet a büntetőfeljelentés kapcsán a nyomozást megszüntető határozat egyértelműen minden kétséget kizáróan alátámaszt. Kifogásolta, hogy az alperes az új határozatában a Szabályzat 18.4. pont a. alpontja szerinti esetkörének vizsgálatát elmulasztotta, az új eljárás lefolytatása során sem vette figyelembe az objektív tényeket és körülményeket. Hivatkozott az Ákr. 112. §-ára, 114. § (1) bekezdésére, és 116. § (3) bekezdésére

is. Álláspontja szerint a csatolt okiratokkal minden kétséget kizáróan bizonyította, hogy nem követett el szabálytalan gázvételezést.

- [7] Az alperes védirata a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy a felperes a keresetében nem jelölte meg, hogy konkrétan mivel sértette meg az Ákr. 6. §-ában foglalt jóhiszeműség elvét. A felperes egyetlen érve - miszerint az elsőfokú bíróság ítéletében előírta a Szabályzat 18.4. a. alpont szerinti esetkör kivizsgálását is, és ezt ismételten elmulasztotta - úgy vonul végig a kereseti kérelmen, mintha a felperes a másodfokú bíróság ítéletét nem ismerné. Az ugyanis éppen ezt a kötelezést mellőzte.

A bíróság ítélete

- [8] A bíróság a felperes keresetét alaptalannak értékelte és elutasította azt. Ítéletének indokolásában előljáróban azt hangsúlyozta, hogy a perbeli eljárás megismételt eljárás, amelynek kereteit az elsőfokú bíróságnak a másodfokú bíróság ítéletével helybenhagyott és indokolásában kiegészített ítélete jelölte ki. Az ítéletek az új eljárásra egyértelmű, konkrét iránymutatást adtak, amely a Kp. 97. § (4) bekezdése szerint a megismételt eljárásban az eljáró közigazgatási szervet köthette. Erre tekintettel a törvényszék kizárólag azt vizsgálhatta, hogy a megismételt eljárás és az annak eredményeképpen hozott határozat megfelelt-e a korábbi ítéletekben rögzített iránymutatásnak.
- [9] Kifejtette a törvényszék, hogy mivel a másodfokú bíróság a Szabályzat 18.4. pont a. alpontjára nézve az elsőfokú bíróság által előírt utasításokat mellőzte, így az alperesnek a megismételt eljárásban csak a Szabályzat 18.4. pont b. alpontja szempontjából kellett vizsgálnia, hogy a szakértői vélemény bizonyítékok köréből történő kizárása esetén az engedélyes megalapozottan állapította-e meg a szabálytalan vételezést és számlázott ki kötbért a felperes terhére.
- [10] Megállapította a törvényszék, hogy az alperes a megismételt eljárásban eleget tett a bírósági iránymutatásnak, a releváns bizonyítékokat egyenként és összességükben értékelte, határozatában ezeket megjelölte, indokolása logikus és okszerű, a feltárt tényekből jogszerű döntést hozott.
- [11] Hivatkozott a törvényszék, hogy a Get. 99. § (6) bekezdésére, a Szabályzat 18.4. pont b. alpontjára, 18.7. pont b. alpontjára, továbbá 18.9. pontjára. Kifejtette, hogy a per iratanyaga alapján megállapítható volt, hogy a felszerelési munkautalványt a felperes aláírta, ezáltal elismerte azt, hogy a fogyasztásmérő sértetlen állapotban, ép záarakkal került felszerelésre. Ezt a hitelesítési bizonyítvány is igazolta, miszerint a fogyasztásmérő a felszereléskor a hitelesítési követelményeknek megfelelt. Az engedélyes 2010. október 8-án készített fényképpel igazolta, hogy akkor még a fogyasztásmérő sértetlen volt. A leszereléskor felvett munkautalvány, az ekkor készült jegyzőkönyv, valamint a 2012.

április 21-i fényképfelvétel ugyanakkor azt igazolta, hogy a rendszerellenőrzéskor a fogyasztásmérő burkolatfedője és a plomba hiányzott. A rongálás tényét a felperes sem vitatta.

- [12] A fedlap és a plomba hiánya vagy sérülése olyan állapot, amely önmagában igazolja a szabálytalan vételezésre alkalmassá tételt, ez szakértői bizonyítást nem igényel. Rámutatott a törvényszék, hogy a Szabályzat 18.4. pont b. alpontjára figyelemmel a szabálytalan vételezés megállapításához és az ahhoz kapcsolódó kötbér érvényesítéséhez nem szükséges, hogy a szabálytalan vételezésre ténylegesen sor kerüljön, elegendő, ha a mérőt a plomba vagy a mérőberendezés megrongálásával alkalmassá teszik a szabálytalan vételezésre. Az alkalmassá tétel jelen esetben kétséget kizáróan fennállt.
- [13] Hangsúlyozta a törvényszék, hogy a Ket. 99. § (6) bekezdése értelmében a mérő állapotáért a felhasználó tartozik felelősséggel, amely objektív felelősség.
- [14] Mindezekre tekintettel a törvényszék az alperesnek a panasz elutasításáról szóló határozatát jogszerűnek és megalapozottnak értékelte. Nem fogadta el a felperesnek az Ákr. 6. §-ában foglalt jóhiszeműség és bizalmi elv megsértésére alapított hivatkozását, ugyanis semmilyen közigazgatási cselekményt nem tudott azonosítani, amellyel az alperes megsértette volna a jóhiszeműség és a bizalmi elvet. A felperes nem fejtette ki, és nem is bizonyította, hogy az alperes mely cselekményei sértették konkrétan ezen jogszabályhelyet, így a hivatkozás állítás szintjén maradt.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

- [15] A törvényszék ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben méltányos elbírálást kért, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett olyan ítélet meghozatalát, amelyben a felperest nem terheli felelősség, és ennek kapcsán kötbérfizetési kötelezettség sem. Arra hivatkozott a felperes, hogy az elsőfokú ítélet az Ákr. 6. §-ában foglaltakat sérti.
- [16] Kifejtette a felperes, hogy felelősségének megállapítása megalapozatlan. A megrongált és egyben elloptott plexiüveg hiánya miatt a felperest felelősség nem terheli, házába betörték, gázóráját szabálytalan vételezésre alkalmassá tették, az, hogy a büntetőeljárás során az elkövető kilétét nem tudták megállapítani, nem eredményezi a felperes kötbérfizetési és egyéb díj megfizetési kötelezettségét. Hangsúlyozta, hogy az alperesnek bejelentette, hogy nem ő okozta a sérüléseket, károkat, hanem csupán észlelte, észrevette azokat, a nem szakértő felperestől nem várható el a burkolat hiányát tartalmazó bejelentés ténye. Az alperesnek a Szabályzat 14.4. pontjának a. alpontja esetkörét vizsgálnia kellett volna, amely vizsgálatot az alperes másodszor is teljes mértékben elmulasztott, annak nem tulajdonított semmiféle jelentőséget. Hangsúlyozta, hogy semmiféle szándéka nem terjedt ki a szabálytalan vételezésre. Megalapozatlannak értékelte az alperes azon

hivatkozását is, hogy felelőssége a Get. 99. § (6) bekezdésében foglalt állagmegóvási kötelezettségből eredeztethető. Álláspontja szerint az állagmegóvási kötelezettségének eleget tett, tőle elvárható magatartást tanúsított a gázóra tekintetében. Megjegyezte, hogy ha a felperes az állagmegóvási kötelezettségének nem tett volna eleget, nem hiányzott volna a plexi előlap, hiszen az állagromlás nem eredményezi egy teljes alkatrész eltűnését.

- [17] Hivatkozott arra a felperes, hogy tényszerűen megállapításra került, hogy a büntetőeljárás az ismeretlen elkövető beazonosíthatatlansága miatt szűnt meg, ez pedig egyértelműen alátámasztja, hogy az elkövető kiléte ismeretlen. A nyomozóhatóság a nyomozás során nem állapította meg a felperes felelősségét, ezért azt az alperes is tévesen állapította meg.
- [18] Utalt arra a felperes, hogy mint az alperessel jogviszonyban álló fogyasztó az általában elvárható körütekintő magatartást tanúsította, mégis az alperes kizárólagos felelősségét állapította meg a határozatában, mindez pedig felveti a Szabályzat jogszabályokkal összehangolt módosításának igényét.
- [19] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [20] A fellebbezés nem alapos.
- [21] A Kúria álláspontja szerint a megismételt eljárásban az alperes és az elsőfokú bírósággal eljáró bíróságként megfélelő alaposítással feltárta és rögzítette az ügyben irányadó tényállást, és abból az idevonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával minden tekintetben helytálló jogi következtetést vont le, azzal a Kúria is maradéktalanul egyetértett.
- [22] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 99. § (1) bekezdése értelmében ha törvény lehetővé teszi, az elsőfokú ítélet ellen jogszabálysértésre hivatkozással fellebbezéssel élhet a fél, az érdekelt, valamint a rendelkezés rá vonatkozó része ellen az, akire az ítélet rendelkezést tartalmaz.
A (2) bekezdés szerint, ha törvény eltérően nem rendelkezik, a törvény szerinti elsőfokú ítélete ellen fellebbezésnek van helye.
- [23] A Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontja előírja, hogy a fellebbezésben a beadványokra vonatkozó általános szabályokon túlmenően meg kell jelölni a fellebbezést megalapozó jogszabálysértést, a jogszabályhely pontos megjelölésével.
- [24] A felperes fellebbezése konkrét jogszabálysértésként az Ákr. 6. §-át jelölte meg. Ezen - már az elsőfokú peres eljárás során is hivatkozott - törvényi előírás a jóhiszeműség elvét és a bizalmi elvet rögzíti.
- [25] Az Ákr. 6. § (1) bekezdése szerint az eljárás valamennyi résztvevője köteles jóhiszeműen eljárni, és a többi résztvevővel együttműködni.

A (2) bekezdés kimondja, hogy senkinek a magatartása nem irányulhat a hatóság megtévesztésére, vagy a döntéshozatal, illetve a végrehajtás indokolatlan késleltetésére.

A (3) bekezdés alapján az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője jóhiszeműségét az eljárásban vélelmezni kell. A rosszhiszeműség bizonyítása a hatóságot terheli.

- [26] Az Ákr. ezen alapelve kapcsán hangsúlyozza a Kúria, hogy az Ákr. a közigazgatási eljárásra nézve tartalmaz szabályokat. A bíróság (törvényszék) eljárására a Kp. és a Pp. előírásai voltak irányadók. Tekintve, hogy a fellebbezés az elsőfokú ítéletet támadta, és a törvényszék az Ákr. rendelkezéseit nem alkalmazhatta, így meg sem sérthette, ezen eljárási-alapelvi jogszabálysértés ismételt vizsgálatát az elsőfokú peres eljárásra vonatkozóan a Kúria nem végezhetette el.
- [27] Kiemeli a Kúria, hogy a törvényszék ítéletének indokolása részletes okfejtést tartalmaz, a keresetben is megjelölt ezen felperesi kifogás kapcsán. A Kúria egyetértett a törvényszék azon álláspontjával, miszerint a felperes hivatkozott ugyan az alapelvi jogsérelemre, azonban annak mibenlétét konkrétan nem jelölte meg, ennek hiányában pedig a törvényszék nem volt abban a helyzetben, hogy érdemben megvizsgálhassa és értékelhesse a felperes jogszabálysértés - megjelölését, annak fennálltát érdemben vizsgálhassa. Általánosságban azon körülmény, hogy egy hatósági eljárás során a felperes terhére megállapított kötbér és egyéb költség kiszabása miatt előterjesztett felperesi panaszt a hatóság megalapozatlannak találta, és azt elutasította, még nem alapozhatja meg az Ákr. 6. §-ának sérelmét. Erre vonatkozóan a megismételt peres eljárásban sem merült fel semmilyen adat, konkrétumot ezzel összefüggésben a felperes nem állított és nem is valószínűsített, így megalapozottan állapította meg a törvényszék ezen jogsértés hiányát.
- [28] Megjegyzi a Kúria, hogy a felperes az ügy érdemét illetően fellebbezésében egyéb jogszabálysértést nem jelölt meg, azonban az alperes által megállapított felelősségét továbbra is vitatta. Ezzel kapcsolatosan kiemeli a Kúria, hogy a Get. 99. § (6) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy a fogyasztásmérő berendezés állagmegóvása és védelme a felhasználó kötelezettsége. A szabályzat 18.4. pont b. alpontja szerint szabálytalan vételezésnek minősül, ha a felhasználó a fogyasztásmérő berendezésen vagy mérési rendszeren elhelyezett plomba, vagy a mérőberendezés megrongálásával a fogyasztásmérő berendezést méretlen gáz felhasználására alkalmassá teszi.
- [29] A Get. és a Szabályzat e rendelkezéseinek összevetéséből, a perben rendelkezésre állt dokumentáció alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a 2012. április 15-i leolvasás, továbbá a 2012. április 21-i rendszerellenőrzés során a fogyasztásmérő állapotánál fogva alkalmas volt méretlen gáz vételezésére, felhasználására. Ezt a számlálómű fedelének és az azt lezáró plombának a hiánya kétségtelenül megállapíthatóvá tette. Helyesen értékelte úgy a

törvényszék az alperessel egyezően, hogy ennek megállapításához szakértői bizonyításra nem volt szükség, az alperes rendelkezésére álló dokumentumok – jegyzőkönyvek, fényképfelvételek, munkautalvány és hitelesítési bizonyítvány – azt egyértelműen alátámasztották. A rongálás tényét maga a felperes sem vitatta.

- [30] Helytállónak értékelte a Kúria a törvényszék jogi álláspontját a Szabályzat 18.7. pontjára alapított, a 18.4. pont szerinti szerződésszegések jogkövetkezményeit illetően is.
- [31] A fellebbezésben foglaltakra utalással hangsúlyozza a Kúria, hogy többszörösen megállapításra került már az alperesi és a bírósági eljárás során is, hogy azon körülmény, hogy a büntetőeljárás az elkövető beazonosíthatatlansága miatt megszüntetésre került, semmilyen módon nem hat ki a Get. és a Szabályzat rendelkezéseiből következő felperesi felelősségre.
- [32] Osztotta a Kúria a törvényszék azon álláspontját, hogy az alperes a korábbi jogerős bírói ítéletben foglalt iránymutatásnak a megismételt eljárás során minden tekintetben eleget tett, arra figyelemmel volt az eljárás lefolytatásakor, és döntése meghozatalakor is. A másodfokú bíróság korábbi döntése alapján az volt az alperes kötelezettsége, hogy a szakvélemény kirekesztése után fennmaradó bizonyítékok alapján értékelje az engedélyes eljárását, amely az alperes eljárása során megfelelően meg is történt, ezért jogszerű döntést hozott a törvényszék, amikor a felperes megalapozatlan keresetét elutasította.
- [33] Minderre tekintettel a Kúria a törvényszék ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Záró rész

- [34] A Kúria a fellebbezésről a Kp. 107. § (1) bekezdése alapján megfellebbezhető ítéletként értékelte, tekintettel arra, hogy a felperes csak utólag kérte a fellebbezésről ítéletként való elbírálást.
- [35] A másodfokú eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Kúria a felperest a Kp. 99. § (3) bekezdés szerint kötelezte.
- [36] A tárgyi illetékeljegyzői jog folytára le nem rótt fellebbezési eljárásról illetékelviselésre a felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében köteles.

Budapest, 2020. február 25.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó s.k. előadó bíró,

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. bíró